

Duin

is een kwartaaluitgave van de Stichting Duinbehoud. Deze stichting zet zich in voor bescherming en herstel van de oorspronkelijke natuur in de duinen en voor het belang van de natuurgerichte recreant.

jaargang 34, nr. 4, december 2011

ISSN - 0168-7948

Redactie

Bas Arens, Peter van den Berg, Annelies Boutellier, Martin de Jonge, Arjen Kok, Frans Micklinghoff, Julius Röntgen, Wim Rimmelzwaal.

Beeldredacteur

Joost Bouwmeester

Hoofdredacteur

Arnoud van der Meulen

Eindredacteur

Frans Buissink

Pre-press en druk

Veldhuis Raalte

Redactieadres

DUIN, Postbus 664
2300 AR Leiden
Tel: 071-5143719
stichting@duinbehoud.nl
www.duinbehoud.nl

Donateurschap

Beschermheer/vrouw vanaf € 100,-
Instellingen € 40,-
Particulieren € 21,-
Studenten / 65+ € 17,-
Losse abonnementen € 60,-

Betalingen

giro 40 162 98 ten name van
Stichting Duinbehoud te Leiden

© Stichting Duinbehoud

Nieuwe donateurs van de
Stichting Duinbehoud kunnen
zich aanmelden op het redactieadres.

Sponsors

dunea
DUIN & WATER

PWN. Puur water en natuur.

DUIN wordt gesponsord door PWN en Dunea. Samen willen we laten zien dat de duinen het beschermen waard zijn. Stichting Duinbehoud zal zich echter niet laten beperken in het ondernemen van acties die zij noodzakelijk acht.

Puffin dtp & fotografie

www.wix.com/renevanrossum/puffin

Inhoud

6 Boommarters in Hollandse duinen

Een nieuwkomer in de duinbossen! De boommarter nestelt zich hier in de top van de voedselpiramide. Vogels mogen hun veren natellen, maar veel natuurliefhebbers zijn blij dat jaren van zorgvuldig natuurbeleid op deze manier bekroond worden. De Ecologische Hoofdstructuur, het lint van natuurgebieden tussen kust en binnenland, heeft dit roofdiertje in de gelegenheid gesteld zich in de duinen vestigen.

8 Bosjes van Poot

Landgoederen schenken Den Haag een groene gordel om trots op te zijn. Natuurwaarden en zeker ook cultuurwaarden zijn aan de binnenduinrand in ruime mate aanwezig. Hoe komt 's-Gravenhage aan een van deze fraaie buitenplaatsen, de Bosjes van Poot? En hoe komen deze Bosjes van Poot aan hun uiteindelijke naam?

10 De Zandwaaier

Het kloppend hart van natuureducatie in PWN-gebied is te vinden in een van de oude pompstations in Overveen. Het fraaie gebouw is ingericht als bezoekerscentrum. Hier kunt u informatie inwinnen over het duin- en bosgebied en de prachtige landgoederen. Jaarlijks worden vanuit dit gebouw talloze activiteiten en excursies in de buitenlucht georganiseerd. We nemen er een kijkje, in de hoop dat veel lezers zullen volgen.

16 Grafveld Solleveld

De prinses in de boot. Geen variatie op een bekend sprookje van Andersen, maar harde werkelijkheid. Bij Solleveld werden in de Oude Duinen interessante historische vondsten gedaan. Het meest opzienbarende was het graf van - naar men meent - een hooggeplaatste dame in een boot. De ontdekking in 2004 deed veel zand opwaaien. Meer hierover in dit nummer van DUIN.

En verder...

2 Column / 4 Dwars door de duinen / 12 Duinen in beeld / 14 Ansicht / 15 Recensies / 18 Peperbus / 20 Jaarrondexploitatie / 22 Stuifduin / 24 Duinleven.

Bij de voorkant: Boommarter. Foto: Mike Melis.

Fluwelen kussentjes

In Wassenaar kunt u de Landgoederenroute fietsen. Die route voert u over de zogeheten Oude Duinen, langs statige landhuizen temidden van stoere bossen en vijverpartijen. Nabij Backershagen verschijnen er bordjes 'mosheuvels niet betreden'. Stap daar af en volg de paadjes die de mosheuvels scheiden. Het zijn heuvels met mozaïeken.

Een afwijkende groentint wijst op een ander soort mos. U ziet fijne, fluwelen kussentjes, grove groene sterren, en mengvormen daarvan. In de nazomer vallen temidden van het mos russula's op, paddenstoelen met een doorgaans kleurige hoed op een wit steeltje. Een spiegeltje toont witte plaatjes, alle even lang. Een betere bescherming van deze mosheuvels, met een 'grot' als verrassing, zou hier op zijn plaats zijn. Honden lopen er gewoon los en de grot heeft zijn allure verloren.

Veel Wassenaarse villa's staan temidden van fraaie 'mos-aïeken'. Zelfs cantharellen heb ik ertussen gezien.

Clingendael in Den Haag is ook rijk aan mossen, vooral de Japanse tuin met 45 soorten grondmos. Deze tuin is beperkt geopend: in mei en een stukje juni. In Noord-Holland is landgoed Elswout een mosseneldorado.

Gaan we naar de Jonge Duinen, dicht bij zee, dan zijn die 's winters op hun groenst. Duinsterretje is op kale, kalkrijke hellingen een van de dominerende mossen. Bij zonnewarmte en droogte draait dit mosje zich op en toont een grijsbruin buitenkantje. Bij regen en dauw neemt dit mos water op en is in een minuutje groen als gras.

In de winter droogt het niet meer op. De Oude Duinen zijn kalkarm, de Jonge Duinen van Zeeland tot Bergen kalkrijk. Er zijn uitzonderingen: door menselijk handelen zijn er bijvoorbeeld in het Zwarteveld in de Amsterdamse Waterleidingduinen vochtige, zure gedeelten. Ook daar groeien mossen: veenmosses! Compleet met koningsvaren en zonnedauw, een vleesetend plantje. Ga daar niet zitten! Niet om uw leven, maar vanwege de bijzondere mossen en planten.

PETER VAN DEN BERG

Foto: Joost Bouwmeester.

